

Opvs Theologicvm

Mauro, Silvestro

MDCLXXXVII

Q. 18. Vtrum principalius incarnatio facta fuerit ad tollendum peccatum originale, quam actuale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84149](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84149)

QVAESTIO XVIII.

*Utrum principalis incarnatio facta fuerit
ad tollendum peccatum originale,
quam actuale?*

S. Tho. quest. 1. art. 4.

1. Videtur incarnatio principalis facta, fuisse ad tollendum peccatum actuale, quam originale: primo quia principalis facta fuit ad tollendum peccatum, quod est grauius; sed peccatum mortale actuale est grauius originali, ideoque peccato actuali debetur poena grauior, quam originali, cui debetur poena mitissima, vt docet Augustinus lib. 5. contra Iulianum, cap. 8. ergo &c.

2. Secundo Christus principalis venit ad tollendum illud peccatum, cuius poenam voluit sustinere; sed Christus voluit sustinere solum poenam sensus, quae debetur peccato actuali, non autem poenam damni, quae sola debetur peccato originali, vt docet Sanctus Thomas in 2. dist. 33. quest. 2. art. 2. ergo &c.

3. Respondeo, ponendo cum Sancto Thoma duas conclusiones. Prima conclusio omnino certa, ac de fide est: incarnatio est facta, & Christus venit in mundum, non solum ad delendum peccatum originale, sed etiam ad delendum omnia peccata actualia, tum mortalia, tum venialia, quae postmodum superaddita sunt; siquidem exhibuit satisfactionem, & meritum sufficiens ad delenda omnia peccata hominum, licet non omnia deleat propter defectum hominum, qui Christo non inhaerent, iuxta illud Io. 3. *Venit lux in mundum, & dilexerunt homines magis tenebras, quam lucem.* Probatur ex Paulo, qui ad Romanos 5. dicit: *non sicut delictum, ita & donum. Nam iudicium ex vno in condemnationem; gratia autem ex multis delictis in iustificationem.* Confirmatur: nam Isaia 53. dicitur, *attribus est propter scelera nostra: omnes nos quasi oves errauimus, vnusquisque in viam suam: & posuit dominus in eo iniquitatem omnium nostrum: sed scelera sunt peccata actualia, iniquitas est peccatum originale: ergo &c.* Rursus 1. Io. 1. dicitur: *Sanguis Iesu Christi Filij eius emundat nos ab omni peccato, vbi loquitur etiam de venialibus; siquidem de venialibus debet intelligi id, quod addit: si dixerimus, quoniam peccatum non habemus, ipsi nos seducimus, & veritas in nobis non est.*

4. Secunda conclusio est: Christus principalis venit ad delendum peccatum originale, quam ad delendum actuale. Probatur: nam cum Christus venerit in remedium peccati, principalis venit in remedium peccati maioris; sed peccatum originale est simpliciter maius actuali: ergo &c. Probatur minor. Nam licet peccatum actuale sit maius

intensiuè, cum sit magis voluntarium, vt docet S. Thomas 1. 2. quest. 81. art. 1. tamen peccatum originale est maius extensiuè, cum sit peccatum totius humanae naturae, & inficiat omnes homines; sed tum bonum, tum malum, quod est commune totius gentis, licet sit minus intensiuè, tamen simpliciter est maius, quam bonum, & malum vnus personae singularis, ideoque Aristoteles 1. Politicorum, cap. 5. dicit, quod bonum gentis diuinius, & eminentius est, quam bonum vnus: ergo &c. Ideo Beda, & refertur in glossa ordinaria, in illud Ioannis 1. *Ecce qui tollit peccatum mundi*, dicit. *Peccatum mundi dicitur originale, quod est commune totius mundi.*

5. Contra hanc rationem occurrit dubium ex Caietano in Commentario. Nam omnes, qui habuerunt peccatum originale, habuerunt etiam aliquod peccatum actuale: ergo peccatum originale non est extensiuè maius actuali, cum non extendatur ad plures.

6. Responderi potest primo, negando antecedens. Nam qui moriuntur ante vsum rationis habent solum peccatum originale sine vllo actuali. Responderi potest secundo, transeat antecedens, & nego consequentiam. Illud enim peccatum dicitur extensiuè maius, quod ita inficit quamlibet determinatam personam, vt ex se debeat propagari in totam eius posteritatem; sed hoc conuenit soli peccato originali, nulli actuali: ergo. Confirmatur: nam peccatum originale est causa, & radix omnium peccatorum actualium ab hominibus commissorum, & committendorum.

7. Quæri potest, vtrum Christus venisset propter solum peccatum originale, etiam si nulla commissa fuissent peccata actualia, vel propter sola actualia, etiam si non daretur peccatum originale?

Respondeo plures esse sententias, quas refert Vasquez disp. 13. cap. 1.

8. Dicendum primo: ex vi praesentis decreti, si daretur solum peccatum originale, ac nullum actuale, Verbum nihilominus incarnaretur. Probatur: nam Verbum est incarnatum, ne totum genus humanum periret propter peccatum vnus; sed si daretur peccatum originale, & nullum daretur actuale, adhuc totum genus humanum periret propter peccatum vnus: ergo &c.

9. Dicendum secundo: probabilius est, quod si darentur sola peccata mortalia actualia, Verbum incarnaretur, etiam si non daretur peccatum originale. Probatur: nam Christus venit, vt saluaret peccatores, iuxta illud Matth. 9. *Non veni vocare iustos, sed peccatores;* & vt in saluandis peccatoribus maximè manifestaret diuina attributa, praesertim misericordiae, & iustitiae: ergo probabile est, quod etiam si non daretur peccatum originale, dummodo darentur peccatores, in quibus saluandis, & redimendis manifestaretur diuina misericordia.

fericordia, & iustitia, adhuc incarnaretur. Addo probabile esse, quod incarnaretur, non solum si omnes, aut plerique peccarent mortaliter, sed etiam si pauciores. Hoc enim dicentes, dignius de diuina misericordia sentimus. Confirmatur auctoritate Chrysostomi, qui homil. 3. in acta Apostolorum, explicans illa verba, & *dederunt eis sortes*, insinuat Verbum incarnandum, etiam si vnus tantum peccaret mortaliter, dicens. *Vnius animæ perditio tantam habet iacturam, vt nulla ratio possit æstimare. Etenim vnus animæ salus tanti est, vt ob hanc Filius Dei fieret homo, tantaque pateretur.* Sed hoc non caret difficultate. Sequeretur enim, quod si postquam Heuā peccauit, Adam non peccasset, Verbum nihilominus fuisset incarnatum, quod repugnat Patribus.

10. Dices primo: asserimus, quod Verbum fuisset incarnatum, si Adam non peccasset, & alij homines peccasset: ergo recedimus à sententia Sancti Thomæ, & Sanctorum Patrum dicentium, quod si Adam non peccasset, Verbum non fuisset incarnatum.

11. Respondeo, negando consequentiam. Duplex potest fieri quæstio conditionata. Prima est, vtrum si Adam non peccasset, Verbum fuisset incarnatum. Ad hanc quæstionem conditionatam, quam solum examinat Sanctus Thomas, respondemus cum aliquibus, quod si Adam non peccasset, ex vi præsentis decreti nullus posterorum Adæ peccasset, saltem mortaliter, ac Verbum non fuisset incarnatum. Quod autem si Adam non peccasset, nullus hominum fuisset peccaturus mortaliter, docet Magister sententiarum in 2. distinct. 20. quos sequuntur alij multi. Idem ex Patribus docent Anselmus lib. *cur Deus homo*, cap. 18. Gregorius Magnus lib. 4. moralium, cap. 36. Augustinus lib. 1. retractationum, cap. 13. Boetius lib. *de fide christiana*. & alij.

12. Secunda quæstio conditionata est, vtrum, si Adam non peccasset, & alij homines peccasset, ex vi præsentis decreti Verbum fuisset incarnatum: & ad hanc quæstionem, quam S. Thomas non proponit, respondemus affirmatiuè, ac proinde non contradicimus S. Thomæ.

13. Dices secundo: Irenæus lib. 2. aduersus hæreses, cap. 14. dicit: *Si enim non haberet caro saluari, nequaquam Verbum Dei caro factum esset: & si non haberet sanguis iustorum inquiri, nequaquam sanguinem habuisset Dominus: ergo Irenæus existimat, quod Christus non venisset, nisi fuissent peccata personalia, præsertim occisionis iustorum, puta Abel, & Prophetarum, &c.*

14. Respondeo, quod quia peccatum originale fuit radix omnium peccatorum actualium, ita vt nisi fuisset originale, neque fuissent peccata mortalia actualia occisionis Prophetarum, ideo Irenæus dicit, quod si non fuissent peccata actualia, ac proinde non fuisset originale, quod fuit eorum radix, Chri-

stus non venisset; at non dicit, quod non venisset, si fuisset originale, & non fuissent peccata actualia occisionis iustorum.

15. Ad 1. concedo maiorem, & distingo minorem: peccatum actuale est intensiuè grauius originali, concedo: est simpliciter, & extensiuè, nego; & nego consequentiā. Peccatum originale licet intensiuè sit minus graue, peccato actuali, tamen extensiuè, & simpliciter est grauius, ac proinde incarnatio principalis est facta in remedium originalis, vt potè simpliciter grauioris.

16. Ad 2. Peccato originali in vita futura debetur solum pœna damni, sed in vita præsentis debetur mors, dolores, & alia mala, quæ spectant ad sensus; ergo Christus hæc patiens, passus est pœnam debitam peccato originali.

QVÆSTIO XIX.

Vtrum conueniens fuerit Deum incarnari ab initio mundi, vel incarnationem differri vsque ad finem mundi?

S. Thom. quæst. 3. artic. 5. & 6.

1. **V**idetur conueniens fuisse, vt incarnatio fieret ab initio mundi. Vt enim docet Apostolus 1. ad Timotheum 1. *Christus venit in hunc mundum peccatores saluos facere; sed plures saluati fuissent, si Deus incarnatus fuisset ab initio mundi: ergo &c.*

2. Secundo videtur ex alia parte, quod incarnatio debuerit differri vsq; ad finem mundi. Quod enim potest fieri per vnum, non debet fieri per duo; sed ad salutem hominum sufficeret vnus aduentus Christi in fine mundi, ergo non debuerunt dari duo aduentus Christi, alter in fine mundi, alter in medio temporis, ac proinde incarnatio debuit differri vsque ad finem mundi.

3. Respondeo, quod dupliciter Deus potuisset incarnari ab initio mundi: primo ita, vt incarnaretur, antequam Adam peccaret: secundo vt incarnaretur statim post peccatum Adami. Sanctus igitur Thomas quæstionem examinans in vtroque sensu, respondet per duas conclusiones.

4. Prima conclusio est: non fuit conueniens, vt Deus incarnaretur ab initio mundi, antequam Adam peccaret. Probat: nam medicina non debet dari, nisi iam infirmis; sed incarnatio fuit ordinata vt medicina in remedium peccati, ideoque Christus Matth. 9. dixit: *Non est opus valentibus medico, sed malè habentibus. Non enim veni vocare iustos, sed peccatores: ergo incarnatio non debuit fieri, antequam genus humanum per peccatum esset infirmum.*

5. Secunda conclusio est: non fuit conueniens, vt Deus incarnaretur statim post peccatum Adami. Probat conclusionem Sanctus Thomas quatuor rationibus. Prima est: